

Obsah

Seznam zkratk	XI
Předmluva	XIII
Úvod	1
Kapitola I. Vymezení základních pojmů, příčin, následků a možných řešení domácího násilí	5
1. Vymezení základních pojmů	5
2. Příčiny domácího násilí.....	7
3. Pachatelé a oběti domácího násilí	8
3.1 Pachatelé	8
3.2 Oběti.....	9
4. Trestání, týrání, zneužívání a zanedbávání nezletilých dětí versus domácí násilí	11
5. Odhad rizika domácího násilí	15
6. Intervenční centra.....	16
7. Řešení domácího násilí	17
8. Nežádoucí následky domácího násilí.....	20
9. Shrnutí.....	21
Kapitola II. Stručný vývoj právní úpravy proti domácímu násilí	23
1. Nový trestný čin.....	23
2. Pokus o komplexní úpravu proti domácímu násilí	23
3. Zřízení intervenčních center	25
4. Novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí	25
5. Další novela občanského soudního řádu.....	25
6. Závazný pokyn policejního prezidenta a nový zákon o Policii České republiky	25
7. Nový trestní zákoník.....	26
8. Lidskoprávní úmluvy a judikatura Evropského soudu pro lidská práva.....	26
Úkoly	28
Kapitola III. Soukromoprávní ochrana před domácím násilím	29
1. Obecně o soukromoprávní ochraně před domácím násilím.....	29
2. Manželství.....	30
2.1 Povinnost vytvářet zdravé rodinné prostředí	30
2.2 Rozvod manželství.....	30
2.3 Vzájemná vyživovací povinnost	31
2.4 Společné jmění manželů a jeho vypořádání.....	32
2.5 Společné bydlení manželů a jeho vypořádání.....	33
3. Nesezdané soužití a partnerství.....	36

3.1 Odlišení od manželství.....	36
3.2 Vzájemná vyživovací povinnost.....	37
3.3 Společné bydlení a jeho vypořádání	38
4. Vícegenerační soužití.....	38
4.1 Obecná charakteristika	38
4.2 Vzájemná vyživovací povinnost.....	38
4.3 Společné bydlení a jeho vypořádání	38
5. Shrnutí.....	39

<i>Úkoly</i>	40
<i>Příklady: A) Manželství, B) Faktické soužití, C) Vícegenerační soužití</i>	40

Kapitola IV. Nezletilé děti ohrožené násilím a domácím násilím

1. Obecně o rodině, o rodičích a dětech, o rodičovské zodpovědnosti, o jejím výkonu a o domácím násilí	43
1.1 Rodina jako oáza bezpečí.....	43
1.2 Rodiče a děti, rodičovská zodpovědnost a její účel	43
1.3 Obsah rodičovské zodpovědnosti a výkon práv a povinností.....	45
2. Soudní rozhodování ve věci výkonu rodičovské zodpovědnosti s důrazem na násilí a domácí násilí	46
2.1 Obecně o rozhodování ve věcech péče o nezletilé.....	46
2.2. Výchova	47
2.3. Styk, resp. kontakt.....	50
2.3.1 Úprava styku	50
2.3.2 Omezení styku	51
2.3.3 Takzvaný asistovaný styk.....	51
2.3.4 Zákaz styku	52
2.4 Zásahy do rodičovské zodpovědnosti: pozastavení, omezení, zbavení	53
2.5 Výchovná opatření: napomenutí, dohled, omezení.....	54
2.6 Odebrání dítěte z rodiny a ústavní a ochranná výchova	54
2.7 Vykázání rodiče nezletilého dítěte ze společného obydlí a jeho okolí	56
2.8 Povinnost zdržet se setkávání s obětí domácího násilí	57
2.9 Povinnost zdržet se nežádoucího sledování a obtěžování	57
2.10 Výkon rodičovské zodpovědnosti rodičem ve výkonu trestu	58
Exkurz: Dítě jako násilná osoba	58
3. Role orgánů sociálně-právní ochrany dětí v případě dětí ohrožených násilím a domácím násilím.....	59
4. Shrnutí.....	62

<i>Úkoly</i>	63
<i>Příklady: A) Rodiče a děti, B) Vícegenerační soužití</i>	63

Kapitola V. Procesněprávní ochrana před domácím násilím

1. Obecně o procesněprávní ochraně před domácím násilím	65
2. Předběžná opatření.....	65
3. Předběžná opatření podle § 76b OSŘ, zejména soudní vykázání.....	66
3.1 Příslušnost soudu	66
3.2 Návrh na nařízení předběžného opatření	67

3.3 Nedostatky návrhu	68
3.4 Vztah správněprávní a civilněprocesní úpravy	69
3.5 Nařízení předběžného opatření	69
3.6 Vyhlášení a doručování	70
3.7 Vykonatelnost rozhodnutí	70
3.8 Trvání předběžného opatření	71
3.9 Zánik předběžného opatření	72
3.10 Odpovědnost za škodu	72
4. Výkon rozhodnutí	73
4.1 Specifika výkonu rozhodnutí podle § 273b OSŘ	73
4.2 Výkon rozhodnutí o vykázání ze společného obydlí	74
4.3 Výkon rozhodnutí v dalších případech	74
Exkurz: Dítě jako navrhovatel a účastník řízení	75
5. Shrnutí	76

<i>Úkoly</i>	76
<i>Příklady: A) Nařízení předběžného opatření, B) Výkon rozhodnutí</i>	77

Kapitola VI. Správněprávní ochrana před domácím násilím, přestupky a policejní vykázání	81
1. Obecně o správněprávní ochraně před domácím násilím	81
2. Úloha policie v případech domácího násilí	82
2.1 Obecně o úloze policie v případech domácího násilí	82
2.2 Postup policisty na místě incidentu se znaky domácího násilí	82
2.3 Adekvátní opatření	84
2.4 Institut vykázání v podrobnostech	85
3. Shrnutí	86

<i>Úkoly</i>	87
--------------------	----

Kapitola VII. Trestněprávní ochrana před domácím násilím	89
1. Obecně o trestněprávní ochraně před domácím násilím	89
2. Analýza vybraných skutkových podstat upravených v trestním zákoníku	92
2.1 Trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199 TrZ)	92
2.2 Trestný čin týrání svěřené osoby (§ 198 TrZ)	93
2.3 Trestný čin omezování osobní svobody (§ 171 TrZ)	94
2.4 Trestný čin nebezpečné pronásledování (§ 354 TrZ)	95
3. Znaky domácího násilí pro účely trestního práva	95
4. Domácí násilí z pohledu trestního práva procesního	96
4.1 Policejní orgán a jeho činnost	96
4.2 Státní zastupitelství a jeho úloha	97
4.3 Soudy a jejich role	98
4.4 Ochrana poškozených a svědků v trestním řízení	99
4.5 Vazba a její nahrazení	101
5. Shrnutí	103

<i>Úkoly</i>	104
<i>Příklad</i>	104

Kapitola VIII. Úvahy de lege ferenda	107
1. Obecně	107
2. Nové rodinné právo v rámci rekodifikace občanského práva.....	107
3. Procesněprávní aspekty.....	109
3.1 Předběžná opatření	109
3.2 Výkon rozhodnutí	110
4. Trestněprávní aspekty	110
4.1 Trestní právo hmotné	110
4.2 Trestní právo procesní	110
4.2.1 Zajištění práv poškozených a ochrany jejich postavení.....	111
4.2.2 Zavedení samostatného zákona o obětech	111
4.2.3 Předběžná opatření v trestním řízení podle věcného záměru nového trestního řádu	112
Kapitola IX. Exkurz do vybraných zahraničních úprav	115
1. Obecně o ochraně před domácím násilím v zahraničí	115
2. Legislativní definice domácího násilí	116
3. Soukromoprávní nástroje ochrany před domácím násilím	117
4. Styk dítěte s násilným rodičem	117
5. Specifika procesního práva v souvislosti s ochranou dětí.....	119
6. Trestněprávní aspekty domácího násilí.....	120
Závěr	121
Přílohy:	
1. Bezpečnostní plán pro oběti domácího násilí	123
2. Adresář intervenčních center v České republice	125
3. Přehled neziskových organizací věnujících se problematice domácího násilí	128
Přehled literatury a internetových zdrojů.....	129
Věcný rejstřík.....	137